

Den selvopløsende sorg

ANMELDELSE / 24.04.12

Med afsæt i kærligheden, bruddet med den og den efterfølgende sorg tumler Amalie Smith i sin tredje bog I Civil med privatlivets af- og udgrænsninger.

Andreas Eckhardt-Læssøe

I Civil er ikke en digtsamling, det er en samling. Bare en samling, der blandt andet indeholder poesi. Skellet kan virke svært at forstå. Men netop præcisering er et vigtigt stilgreb i denne tredje udgivelse af Amalie Smith.

Den indledes, og afsluttes, af hvidt på sort skrevne metatekster om samlingens tilblivelse, og det spørges allerede på første side, om samlingen kan siges at have sit eget subjekt. Samlingen er introduceret som noget, der står uden for forfatteren selv, og med kropslige metaforer optager og afstøder det materiale der forsøges indlemmet.

Den egentlige samling, altså den der er skrevet sort på hvidt, falder i 5 afdelinger, markeret af et voksende antal koncentriske cirkler, i en udadgående bevægelse, altså flere og flere cirkler uden på hinanden. De er styret af det samme midtpunkt, men markerer stadig en bevægelse væk fra det midtpunkt.

I teksterne er der også en bevægelse væk fra noget, et fravalg og et brud.

»Jeg ser en retning i dig der peger gennem sygdommen og væk fra mig, og jeg gør, hvad jeg kan, for at du ikke også skal se den.«

Opløsningen af det sammensmeltede vi. Et vi der har en fælles krop baseret på fælles erfaringer af sengen, rummet og udsigten. Det er helt bogstaveligt talt to kroppe der har opløst deres afgrænsning fra hinanden.

Denne fælles krop danner udgangspunkt for bogens tungt smukke kærlighedstekster. Parret er barnligt glad, og drømmer de samme drømme i den samme søvn.

Men opløsningen er indvarslet, sygdommen er tilstede, og celledelingen i de to kroppe er forskellig. Udsiftningen af kroppens celler fjerner de elskende fra hinanden. Den samme celledeling der skaber liv, skaber cancer og død.

Kampen for et fravalg

Amalie Smith har heller ikke i sine tidligere værker været bleg for at citere og parafrasere videnskabelige tekster. I *De næste 5000 dage* var der en stærk fascination af naturvidenskaben, og især Lene Haus forsøg, og succes, med at stoppe lyset. Hos Amalie Smith blev det til en perlekæde af atomskyer som Lene Hau kunne besmykke sig med.

I *I Civil* besmykker sig også med en perlekæde af citater, og det samme tema med at underlægge sig naturen og det videnskabelige, findes i bogens motto af John Dewey: "There are things inside the body that are foreign to it, and there are things inside the body that belong to it." John Dewey var en af de originale 34 underskrivere af det humanistiske manifest, og havde et syn på humanismen som ekspansionen af det menneskelige, og at naturen og videnskaben var til for menneskets skyld, for at bidrage til vores erfaringer.

Kroppen kan optage ting udefra, gøre det til en del af kroppen selv, og udstøde det. I det små og i det store er kroppen blevet en flydende og dynamisk størrelse. Huden er det optagende organ der gør kroppen i stand til at optage.

Titlen *I Civil* betegner en afklædning af uniform, instigerer et rum fri for andre, med plads til sig selv. Privatlivet bliver defineret ved et fravær af andre, og dermed et fravalg: "Du er uden for mig, fatalt afskåret fra mig, det er derfor, jeg henvender mig til dig." står der om henvendelsen til bogens du.

Opløsningen er komplet, og nu kan kun den tvivlsomme skriftlige henvendelse til et du, der før var et os, stå tilbage i sorgens samling.

Sorgen er forbundet med en stemning af skam. Skammeligt er det at måske at svælge i den, men med så stærke billeder på sorg:

»Sorgen er eksotisk, en tropisk frugt, fed og løs i kødet omkring en blank mahognifarvet kerne, sådan en frugt spiste jeg i plantagen: Jeg suttede kernen ren og holdt den i hånden og tog et billede af den.«

Sorgen er også en kropslig erfaring, et sug og et lod i kroppen der måler dybden. Sorgen har øjnene, og en tåre i dem sågar.

Det kan forekomme banalt, men med Amalie Smiths sproglige færdigheder bliver hverken sorgen, eller de konstante flash-backs til en lykkeligere tid, hvor kærligheden regerede, er snarere rørende. Igen er huden det optagende organ, der varmer, flækker og drysser kærligheden imellem de elskende i sengen.

Der er både plads til varmen kærlighed, og teoretiske overvejelser om litteraturens kraft og relevans i Amalie Smiths nye bog, og på den måde afspejler hun ganske fint en af de tendenser i nyere dansk litteratur, hvor det hudfyldte private sagtens kan stå side om side teoretiske overvejelser. Det at bruge filosoffer og teoretikere direkte i sin bog, kan nogen gange føles som at tage dem lidt ud af deres kontekst. Men når man kan mærke den stærke personlige stemme hos bl.a. Amalie Smith, føles det mere som et afsæt for at skrive stærkt personlig og vedkommende litteratur.

Tak til dig, Amalie Smith, eller som du selv præciserer: "Jeg vover/ at kalde det *dig*, / dette forbund af celler" for denne fantastiske bog.

FAKTA

/ Civil, Gyldendal, 96
sider, vejl. pris 199,95
kr.

Er udkommet